

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Освітньо-наукова програма – Бакалавр.

Рівень вибіркової дисципліни: Дисципліни циклу професійної підготовки – варіативна навчальна дисципліна.

Оцінювання: поточне оцінювання – 2 модульних контролю; підсумковий контроль – залік.

Викладацький склад: Яковишина Тетяна Федорівна, д.т.н., завідувач кафедри екології та ОНС.

Обсяг: 3,5 кредити ECTS, 15 тижнів, 2-4 години на тиждень – аудиторні; 4-5 годин на тиждень – самостійна робота.

Анотація. Навчальна дисципліна «Оцінка впливу на довкілля» (ОВД) є складовою освітньо-професійної програми підготовки спеціальності 101 «Екологія». ОВД проводиться з метою визначення доцільності і прийнятності запланованої діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, санітарних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки довкілля. Проведення ОВД господарської діяльності на довкілля сприяє ухваленню екологічно грамотного управлінського рішення про реалізацію наміченої діяльності за допомогою визначення можливих несприятливих дій оцінки екологічних наслідків, з урахуванням громадської думки, розробки заходів зі зменшення і запобігання дій.

Оцінка здійснюється з урахуванням вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, екологічної ємкості даної території, стану навколишнього природного середовища в місці, де планується розміщення об'єктів, екологічних прогнозів, перспектив соціально-економічного розвитку регіону, потужності та видів сукупного впливу шкідливих факторів та об'єктів на довкілля.

Мета вивчення дисципліни – засвоєння знань, формування умінь та компетенцій для опанування застосування засад оцінки впливу на довкілля (ОВД), спрямованих на запобігання погіршенню стану навколишнього середовища і здоров'я населення, дотримання екологічної безпеки, раціонального використання і відтворення природних ресурсів у процесі прийняття рішень відносно провадження господарської діяльності з урахуванням державних, громадських і приватних інтересів.

Завдання вивчення дисципліни – освоєння діяльності спеціально установлених державних органів, еколога-експертних формувань, а також набуття навичок щодо проведення науково-обґрунтованої оцінки об'єктів

експертизи екологічним, санітарним та будівельним вимогам нормам і правилам.

**У результаті вивчення курсу студент повинен:
знати:**

- причини і наслідки екологічної кризи;
- принципи характеристики загального стану території району та площадки під будівництво, де буде здійснюватись запланована діяльність;
- методологію оцінки екологічних, соціальних та техногенних факторів, санітарно-епідеміологічної ситуації, конкурентно-можливих альтернатив запланованої діяльності з обґрунтуванням переваг обраної альтернативи;
- методологію визначення можливих екологічно небезпечних впливів та зон впливів запланованої діяльності на довкілля.

вміти:

- встановлювати розміри шкоди заподіяної об'єктам довкілля від існуючої та запланованої діяльності;
- визначати масштаби та рівні впливів запланованої діяльності на довкілля;
- прогнозувати зміни стану довкілля відповідно по визначених впливів внаслідок господарської діяльності.

Змістовні модулі дисципліни:

Змістовний модуль 1: Історія розвитку ОВД в Україні та світі. Мета і задачі ОВД. Основні принципи проведення ОВД. Особливості використання процедури ОВД в Україні. Сфера застосування ОВД. Принцип презумпції потенційної екологічної небезпеки будь-якого виду господарської діяльності. Принцип превентивності. Принцип альтернатив. Принцип демократичності. Принцип комплексності. Методологія ОВД. Основні характеристики господарської діяльності, які враховуються при ОВД. Визначення напрямків впливу на довкілля. Зміни навколишнього середовища. Наслідки змін навколишнього середовища. Природна оцінка, спеціальна природна оцінка. Технологічна оцінка. Економічна оцінка. Соціальна оцінка. Екологічна оцінка. Замовник, виконавець, громадськість. Їх права і обов'язки. Функції учасників ОВД. Вимоги до розробника ОВД. Визначення необхідності проведення ОВД та подання і оприлюднення повідомлення про плановану діяльність. Гласність оцінки впливу на довкілля. Надання умов щодо обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з ОВД. Процедура та вимоги до проведення громадських обговорень. Оформлення результатів громадських обговорень у процесі проведення ОВД.

Змістовний модуль 2: Оцінювання планованої діяльності та виправданих альтернатив (наприклад екологічного та/або технологічного характеру) планованої діяльності, основних причин обрання запропонованого варіанту з урахуванням екологічних наслідків. Поточний стан довкілля, як базовий сценарій. Оцінювання факторів довкілля, які ймовірно зазнають впливу з боку планованої діяльності та її альтернативних варіантів. Оцінювання масштабів такого впливу. Методи прогнозування, які використовуються для оцінки впливу

на довкілля. Передбачені заходи спрямовані на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення та усунення негативного впливу на довкілля. Зміст програми моніторингу та контролю щодо впливу на довкілля та здоров'я населення під час провадження планованої діяльності.

Основна література

1. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017 (№ 2059-VIII).
2. Оцінка впливу на довкілля: можливості для громадськості (посібник) / Є. Алексєєва [за заг. ред. О. Кравченко] – Видавництво «Компанія “Манускрипт”». – Львів, 2017. – 36 с.
3. Оцінка впливу на довкілля та участь громадськості: аналітичний порівняльний огляд європейського й українського законодавства та рекомендації щодо впровадження європейських стандартів в Україні. / Львів: ЕПЛ, 2013. – 96 с.
4. Матвеев А.М., Самусенок В.П., Юрьев А.Л. Оценка воздействия на окружающую среду. – Иркутск: Изд-во Ирк. гос. ун-та, 2007. – 180 с.
5. Довідник з питань економіки та фінансування природокористування і природоохоронної діяльності. / В.Шевчук, М.Пилипчук, Н.Карпенко, О.Кулик, Ю.Саталкін, В.Навроцький, О.Мазуркевич – К.: «Геопринт», 2000. – 411 с.
6. Оцінка техногенного впливу на геологічне середовище / Т.А. Сафранов, О.В. Чепіжко, Є.Г. Коніков, М.А. Берлінський, А.І. Волков, В.І. Мохонько; за ред. Сафранова Т.А. – Одеса: Екологія, 2012. – 272 с.
7. Андрусевич А.О. Оцінка впливу на довкілля в Україні: вирішення проблеми по-європейськи. – РАЦ «Суспільство і довкілля». – 2011. – 18 с.
8. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з курсу «Оцінка впливу на довкілля» для студентів напряму підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» денної та заочної форм навчання / Укладач: Яковишина Т. Ф. – Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, 2018. – 29 с.

Завідувач кафедри _____
(підпис)